

Proměny představ o posmrtném životě v době Válčících států

Diplomantka se ve své práci snažila zdokumentovat představy o posmrtném životě a duši, a to na pozadí politického a společenského dění dané doby. Čerpá jak z primárních pramenů, tak ze sekundární literatury psané v západních jazycích, proměny představ o posmrtném životě pak dokládá analýzou hrobových nálezů z prostředí tehdejší elity.

Práce je rozdělena na tři části. První část se blíže věnuje popisu politického a společenského dění doby Východní Zhou, druhá část podchycuje tehdejší představy o duši a posmrtném životě, ve třetí části se zabývá vývojem hrobové architektury a proměnám funkce hrobek v jednotlivých etapách.

První část je velmi zdařile strukturovaná, s vyváženým popisem, který nezachází do přílišných podrobností a věnuje se těm aspektům společenského dění tehdejší doby, které mají pozdější souvislost s tématem práce. Zároveň v této části jasně definuje problémy s nedostatkem dochovaných pramenů, které by blíže představily náhled tehdejších obyčejných lidí mimo okruh elity na duši a posmrtný život.

Druhá část se věnuje vymezení pojmu duše, autorka upozorňuje na problematičnost tohoto termínu i v našem pojetí, které vychází z křesťanských tradic; všímá si odlišného dualistického pohledu na duši a důraz na morální aspekt, který v čínském pojetí chybí. Podobně rozebírá pojem smrti a upozorňuje na odlišné pojetí okamžiku smrti v různých kulturách. Letmo se dotýká koncepce nesmrtnosti v taoistické tradici a na závěr této části se snaží vymezit pojmy hun, po a shen. I tato část práce jasně a logicky strukturovaná bez faktických chyb.

Třetí část je obsáhlá a věnuje se poměrně detailnímu popisu tří hrobek a jejich vnitřního vybavení, přičemž každá hrobka představuje model pro dané období. Po představení vnitřního vybavení a architektury vždy následuje popis funkce hrobky a nalezených předmětů ve vztahu k pojetí duše a k představám posmrtného života. U první hrobky jsme takto seznámeni s představami 5. stol. př.n.l., u druhé s představami ze 4. stol. př.n.l. a poslední hrobka ukazuje funkci hrobky v době dynastie Han. Autorka zdařile poukazuje na jasný trend ve vnímání pohřebiště zprve jako rituálního místa, které nereprezentovalo individuálního člověka až k místu, které má sloužit především zemřelému, tedy duši (duším), které opouští tělo.

Ač je práce velmi zdařilá, vytkl bych délku jednotlivých částí. Druhá část je dle mého názoru příliš krátká a vzhledem k hlavnímu tématu práce, by si popis představ a problematiky s tímto spojené zasloužil více místa na úkor části třetí, kde je příliš detailní a obsáhlý popis vybavení jednotlivých hrobek.

Z formálního hlediska práce splňuje všechny náležitosti, ač se na některých místech vyskytují překlepy či drobné chyby, např. nedodržení ortografie pinyinu na s. 8 (Qinshihuangdi), vybočení z vazby "jak mezi všemi vrstvy společnosti" (s. 18) ap.

Oceňuji, že všechny čínské názvy jsou uvedeny včetně tónových značek a rovněž práci s prameny v klasické čínštině.

Přes všechny výše zmíněné výtky považuji tuto práci za zdařilou a splňující kritéria bakalářské práce. Proto navrhuji ohodnotit známkou výborně.